

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502

✉: titkarsag@panasztestulet.hu

🌐: www.panasztestulet.hu

Ügyszám: FRPS/118/2011/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

316/2011. (X. 26.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2011. március 4-én előterjesztett **panasza alapján indult eljárásban** a 2011. október 26-án megtartott zárt ülésén született állásfoglalását

m e g k ü l d i a z O r s z á g o s R e n d ő r f ő k a p i t á n y n a k .

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

A panaszos 2011. március 4-én elektronikus úton küldte meg panaszát, amelyet ugyanezen a napon aláírásával megerősítve, telefax útján is eljuttatott a Testülethez.

Panaszában előadta, hogy 2011. február 25-én 22 óra 50 perckor az édesanyja tulajdonában lévő [...] forgalmi rendszámú, Ford Escort típusú személygépkocsit vezette, amikor a Budapest, B. úton a Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) III. Kerületi Rendőrkapitányság két rendőre megállította és igazoltatta. A panaszos az intézkedő rendőrnek átadta új típusú, kártya formátumú jogosítványát, a gépkocsi forgalmi engedélyét és a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás befizetését igazoló csekkszelvényt. Elmondta, hogy személyi igazolványa nincs nála. A rendőrök kijelentette, hogy a jogosítvány önmagában nem elég a személyazonosság igazolására, ahhoz szükséges a személyi igazolvány és/vagy a lakcímkártya is. A panaszos kijelentette, hogy minden adatát, valamint az okmányszámait fejből tudja, és készséggel megmondja, valamint elmondta, hogy tudomása

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

szerint a vonatkozó jogszabályok alapján az új típusú jogosítvány alkalmas a személyazonosság igazolására más személyi okmány nélkül is. A rendőrnő erre azt válaszolta, hogy „a törvény változott”, és jogosítvány lakcímkártya nélkül nem alkalmas a személyazonosság igazolására, ezért a panaszos szabálysértést követett el. A panaszos kijelentette, hogy a szabálysértés elkövetését nem ismeri el. Ezután a rendőrnő hosszas fejtegetésbe kezdett arról, hogy milyen bonyodalmakat okozhat, ha például egy, a panaszossal azonos nevű személy körözés alatt áll és azzal összetévesztik, illetve ha nem tudják minden kétséget kizáróan megállapítani a személyazonosságát. Kifejtette, hogy „tízezer” a panaszossal azonos nevű ember is élhet az országban, akiknek a születési dátuma vagy az anyjuk neve is egyezhet. Megtörténhet az is, hogy valaki meg akarja téveszteni a rendőröket, és másnak adja ki magát. A rendőr pedig személyi igazolvány és lakcímkártya felmutatása hiányában nem fogadhatja el a jogosítványt személyazonosításra, illetve nem hihet az igazoltatott által bemondott adatoknak.

A panaszos ekkor kérte az intézkedő rendőrt, hogy nevezze meg azt a jogszabályt, amely alapján szabálysértéssel gyanúsítják. Az intézkedő rendőr a panaszos kérdésére csak „a törvény” rendelkezéseiről beszélt. Kijelentette, hogy előállíthatják a BRFK III. Kerületi Rendőrkapitányságra személyazonosság megállapítása céljából, ami a panaszos számára két órás procedúrát jelent, az intézkedő rendőröknek azonban nem számít az idő és a kellemetlenségek, mert úgymint szolgálatban vannak egész éjszaka. A rendőrnő hosszas érvelése végül meggyőzte a panaszost, mivel egyrészt nem akarta, hogy előállítsák, másrészt hihetőnek tűnt a szemléletes gyakorlati példákkal illusztrált magyarázata arról, milyen bonyodalmakat okozhat, ha valakinek a személyazonosságát nem tudják minden kétséget kizáróan megállapítani. A panaszos úgy gondolta továbbá, hogy a rendőrök jobban tájékozottak a vonatkozó hatályos jogszabályokról, mint ő.

Az intézkedő rendőr ezután megkérdezte a panaszost, hogy a két lehetőség közül melyiket választja: húszezer forintos helyszíni bírságot vagy szabálysértési eljárás megindítását, aminek a végén ötvenezer forintra is megbüntethetik. A panaszos mérlegelve a lehetőségeket a helyszíni bírság kiszabását nevezte meg, mivel nem akart nagyobb összeget fizetni. Ezután a panaszos az intézkedésben részt vevő másik rendőr kérésére bediktálta a személyazonosító igazolványa számát, anyja nevét és a lakcímét. Az intézkedő rendőrök kijelentették, hogy az adatok ellenőrzésének idejére a panaszos beülhet a gépkocsijába. Húsz perc várakozás után az intézkedő rendőr odament a panaszoshoz, és még egyszer megkérdezte az édesanyja nevét. A panaszos válaszára tájékoztatta, hogy a nyilvántartásban [...] szerepel. A panaszos elmondta neki, hogy anyja neve nem pontosan az, és kérdezte, hogy ugyanabból az adatbázisból dolgoznak-e, mint az okmányirodák. Igenlő válaszára a panaszos elmondta, hogy korábban nem volt abból problémája, hogy édesanyja neve tévesen szerepel a nyilvántartásban. Az intézkedő rendőrnő tájékoztatta a panaszost az adatok helyesbítésének módjáról, majd átadta a helyszíni bírság kiszabásáról szóló nyomtatványt, amelyet a panaszos aláírt. A panaszos megjegyzi azonban, hogy az általa átvett másolati példányon az írás nagyon nehezen olvasható. A nyomtatványon tényállásként „személyazonosság igazolásával kapcsolatos kötelezettség megszegése” szerepel. A panaszos meglátása szerint az igazoltató rendőrnő a tényállást nem ismertette, csupán minősítette.

A panaszos sérelmei alátámasztására az alábbiakat adta elő. A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény (a továbbiakban: Lakcímtörvény) 29. § (4) bekezdése kimondja, hogy „a polgár személyazonosságát – a személyazonosító igazolványon túl – az érvényes útlevelel vagy a kártyaformátumú vezetői engedély igazolja. A

személyazonosítás céljából – jogszabályban meghatározott kivételekkel – a polgár nem kötelezhető más okmány bemutatására. A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 29. § (2) bekezdésének első három mondata szerint „az igazoltatott köteles a személyazonosító adatait hitelt érdemlően igazolni. A személyazonosságot – a személyazonosító igazolványon túl – minden olyan hatósági igazolvány igazolja, amely tartalmazza a személyazonosításhoz szükséges adatokat. Az igazoltatott kizárólag ezen okmányok egyikének bemutatására kötelezhető”. A panaszos megítélése szerint a fenti rendelkezések alapján a kártyaformátumú jogosítvány önmagában alkalmas a személyazonosság igazolására.

Az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 28.) kormányrendelet (a továbbiakban: Szabs. r.) 27. § (1) bekezdése szerint „aki személyazonosítására alkalmas okmányával kapcsolatos kötelezettségét megszegi, az igazoltatásra feljogosított személy felszólítására személyi adatainak bemondását, illetőleg az okmány átadását megtagadja, vagy az említett adatokra vonatkozólag az intézkedés során valótlan állít, százezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható”. A panaszos előadja, hogy sem személyi adatai bemondását, sem az okmány átadását nem tagadta meg, és valós adatokat közölt, így a „személyazonosság igazolásával kapcsolatos kötelezettség megszegése” szabálysértést nem követte el. Előadása szerint a helyszíni bírság kiszabásáról szóló nyomtatványt azért írta alá, mert az intézkedő rendőr félretájékoztatta, megjegyzi továbbá, hogy álláspontja szerint nem lehet olyan szabálysértés elkövetését elismerni, amely nem történt meg. Az intézkedő rendőr a szabálysértésekről szóló az 1999. évi LXIX. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) 135. § (1) bekezdése szerinti legmagasabb kiszabható helyszíni bírságot szabta ki, és álláspontja szerint ezzel megszegte az Rtv. 15. § (1) bekezdésében rögzített arányosság követelményét, mivel még ha úgy vélte is, hogy esetlegesen szabálysértést követett el, azt tudnia kellett, hogy a jogosítvány átadásával a panaszos személyi adatai széles körét hitelt érdemlően bizonyította.

Fentiek alapján a panaszos kéri a rendőri intézkedés felülvizsgálatát és a helyszíni bírság eltörlését.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatók.

1) A BRFK Hivatalán Sz. r. alezredes 2011. április 20-án kelt feljegyzésében rögzíti, hogy a panasszal kapcsolatban É. r. hadnagy a BRFK III. Kerületi Rendőrkapitányságról 2011. április 18-án telefonon megkereste, és elmondta, hogy jelentést készíteni nem tud, mivel más jellegű cselekmény – bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt – az érintett rendőr szolgálati viszonyát felfüggesztették. Elmondta továbbá, hogy a panasz ügyében kapitányságuk is eljárást folytat, azonban tudomása szerint eljárási cselekmény még nem történt.

A r. hadnagy elmondta továbbá, hogy a kérdéses intézkedés – személyazonosság igazolásával kapcsolatos kötelezettség megszegés szabálysértése miatt kiszabott helyszíni bírság – véleménye szerint jogszerűtlen volt, addig azonban a bírság visszafizetése felől nem intézkedtek, amíg a panaszt el nem bírálják.

A r. alezredest 2011. április 19-én telefonon megkereste a BRFK III. Kerületi Rendőrkapitányságról a panaszügy előadója, N. r. hadnagy is, aki arról tájékoztatta, hogy a rendőrségi panaszeljárást a Testület vizsgálatának lezárásáig felfüggeszti, és a felfüggesztő végzést a Testületnek is meg fogja küldeni.

2) H. r. őrnagy a BRFK III. Kerületi Rendőrkapitányságának vezetője 2011. április 19-én kelt tájékoztató levelében az esettel kapcsolatban az alábbiakról számol be. 2011. február 25-én 23 óra 2 perckor a Budapest, B. úton K. r. főtörzsőrmester, a BRFK III. Kerületi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály, Járőr- és Őrszolgálati Alosztály beosztottja intézkedést foganatosított a panaszossal szemben, aminek során 20 000 Ft helyszíni bírságot szabott ki személyazonossággal kapcsolatos szabálysértés miatt. A kapitányságvezető előadta, hogy a r. főtörzsőrmester 2011. február 25-én 19 órától február 26-án reggel 7 óráig látott el térfigyelő szolgálatot. Az intézkedéssel kapcsolatban a panaszos a BRFK III. Kerületi Rendőrkapitányságon is panaszt terjesztett elő, aminek kapcsán közigazgatási hatósági eljárás indult.

A kapitányságvezető levelében beszámol arról, hogy a r. főtörzsőrmestert 2011. április 13-ai hatállyal beosztásából felfüggesztették, ezért ez idáig a meghallgatására nem volt mód.

A kapitányságvezető előadta, hogy a rendelkezésre álló iratok alapján, amennyiben az intézkedés az abban foglaltak szerint történt, az intézkedő rendőr feltételezhetően jogszerűtlenül alkalmazott bírságot a panaszossal szemben, mivel a Lakcímtörvény szerint a kártya formátumú vezetői engedélyt a rendőr köteles elfogadni a személyazonosság igazolására.

3) A Testület, mivel szükségesnek tartotta az intézkedést foganatosító r. főtörzsőrmester meghallgatását az ügyben, ismételt megkeresésben kérte a BRFK III. Kerületi Rendőrkapitányság vezetőjét, hogy a Testület konkrét kérdéseire nyilatkoztassa a r. főtörzsőrmestert. A kapitányságvezető 2011. július 25-én kelt tájékoztatása szerint a r. főtörzsőrmester, mivel vidéken tartózkodott, nem tudott megjelenni a meghallgatáson, ezért levélben válaszolt a Testület kérdéseire, amit a kapitányságvezető megküldött a Testület részére.

Az intézkedő r. főtörzsőrmester 2011. július 24-én kelt nyilatkozatában az alábbiakról tájékoztatta a Testületet. A panaszeljárásról, valamint a panaszbeadvány tartalmáról a tájékoztatást megkapta, a konkrét azonban ügyre nem emlékszik, így csak a helyszíni bírság kiszabására vonatkozó nyomtatványban szereplő adatokra tud támaszkodni. Fentiek miatt a r. főtörzsőrmester a panaszossal szembeni intézkedés okát, jogalapját és célját nem tudja megjelölni. A Testület azon kérdésére, hogy a r. főtörzsőrmester mennyiben tett eleget az Rtv. 20. §-ában foglalt tájékoztatási kötelezettségének, továbbá tájékoztatta-e a panaszost panaszjogáról, a r. főtörzsőrmester azt a választ adta, hogy minden esetben az Rtv., valamint a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendeletben (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) leírtaknak megfelelően intézkedik, így minden esetben tájékoztatja az intézkedés alá vontat az intézkedés okáról és céljáról. Mivel egyenruhában dolgozik, a megfelelő azonosítói el vannak helyezve az öltözetén. A r. főtörzsőrmester minden esetben tájékoztatja az intézkedés alá vontat panaszjogáról is, helyszíni bírság kiszabása esetén meg is mutatja, hogy a nyomtatvány harmadik példányán hol találhatóak a panasztételre vonatkozó adatok, és azok mit tartalmaznak.

A r. főtörzsőrmester nem emlékszik pontosan, de a panaszban leírtak alapján közúti ellenőrzést hajthattak végre, aminek során az igazoltatott gépjármű és a vezető okmányait szokta elkérni (forgalmi engedély, személyazonosító igazolvány, vezetői engedély).

Mivel a r. főtörzsőrmester nem emlékezett az esetre, nem tudott válaszolni a Testület azon kérdésére sem, hogy miről tájékoztatta a panaszost azt követően, hogy ő előadta, a szabálysértést nem ismeri el, mert tudomása szerint az új típusú vezetői engedély alkalmas a személyazonosság igazolására. Elmondta azonban, hogy minden esetben, amikor csak vezetői engedéllyel tudja magát igazolni valaki, elkéri az illető lakcímkártyáját is, mivel a vezetői engedély nem tartalmazza az édesanya nevét, ami nélkülözhetetlen a nyilvántartásban történő ellenőrzéshez. A r. főtörzsőrmester nyilatkozata szerint minden esetben közli az elkövetett szabálysértés tényét, valamint a jogszabályt, ami azt tartalmazza.

Az intézkedő rendőr nem tudott válaszolni a Testület azon kérdésére sem, hogy milyen körülményeket vett figyelembe a helyszíni bírság megállapításánál. Elmondta azonban, hogy minden esetben tájékoztatja az intézkedés alá vontat a helyszíni bírság elfogadásának jogkövetkezményeiről, arról, hogy panasszal az elfogadást követően már nem tud élni, tájékoztatja a be nem fizetés jogkövetkezményeiről, továbbá megmutatja az intézkedés alá vontnak átadott példányon a hátoldalon lévő tájékoztatót is.

III.

A Testületnek először azt kellett megvizsgálnia, hogy mely panaszosi sérelmekre terjed ki a hatásköre. A panaszos beadványában kérte a rendőri intézkedés felülvizsgálatát valamint a helyszíni bírság eltörlését.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése szerint, akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést fogantató rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálják el.

Fentiek értelmében a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások vizsgálata tartozik, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),
  - a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (különösen: igazoltatás, ruházat- csomagjármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),
  - a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegosztatás stb.),
- tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A fenti, hatásköri rendelkezés alapján a Testület nem foglalhat állást a tekintetben, hogy a panaszos a szabálysértést elkövette-e, és hatásköre arra sem terjed ki, hogy a panasszal

szemben kiszabott szabálysértési bírságot eltörölje. A panasz e része tekintetében az egyes szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény vonatkozó rendelkezési az irányadók.

A Testület ezért a panaszbeadvány és a rendőrség által rendelkezésre bocsátott dokumentumok alapján a panaszossal szemben fogatosított intézkedés jogszerűségét, valamint azt tette vizsgálat tárgyává, hogy az intézkedő rendőr megfelelő tájékoztatást adott-e a panaszosnak.

A Testület megállapította, hogy a rendőri fellépés érintette a panaszosnak a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 2. §-ának (1) bekezdésében foglalt jogállamiság elvéből levezethető tisztességes eljáráshoz, valamint az 59. § (1) bekezdésében foglalt személyes adatok védelméhez való jogát.

1) A panaszos kifejezetten nem sérelmezte, a Testület azonban szükségesnek látta vizsgálni azt, hogy megfelelő jogalap birtokában fogatosítottak-e intézkedést a panaszossal szemben.

A panaszos beadványában leírja, hogy 2011. február 25-én 22 óra 50 perckor az édesanyja tulajdonában lévő gépkocsit vezette Budapesten, a B. úton, amikor intézkedés alá vonták.

Az intézkedő r. főörzsőrmester a konkrét ügyre nem emlékezett, így a panaszossal szembeni intézkedés okát, jogalapját és célját nem tudta megjelölni. Elmondása szerint valószínűsíthető azonban, hogy közúti ellenőrzést hajtottak végre, aminek során a r. főörzsőrmester az intézkedés alá vont gépjármű, valamint a vezető okmányait szokta elkérni (forgalmi engedély, személyazonosító igazolvány, vezetői engedély).

Az Rtv. 44. § (1) bekezdésének b) pontja szerint a rendőr az Rtv.-ben és a külön jogszabályban meghatározott közlekedésrendészeti feladatának ellátása során a közlekedési rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét, az okmányokra és a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait, a jármű közlekedésbiztonsági állapotát és adatait a forgalomban és a telephelyen ellenőrizheti.

Az Rtv. hivatkozott rendelkezése széleskörű felhatalmazást biztosít a rendőröknek a közlekedés biztonsága érdekében a közlekedési szabályok betartásának, valamint a járműhasználat szabályszerűségének ellenőrzésére, és ennek keretében – külön indok nélkül – lehetséges van intézkedés alá vonni a közlekedésben részt vevő gépjárművek vezetőit.

Fentiek alapján a Testület megállapította, hogy jogszerűen fogatosítottak a panaszossal szemben közlekedésrendészeti intézkedést, ezért nem sérült a személyes adatok védelméhez fűződő joga.

2) A panaszos sérelmezte, hogy az intézkedő r. főörzsőrmester félretájékoztatta. Előadta, hogy amikor megjegyezte, hogy tudomása szerint a vonatkozó jogszabályok alapján az új típusú jogosítvány alkalmas a személyazonosság igazolására más személyi okmány nélkül is, a rendőr az azt válaszolta, hogy „a törvény változott”, és jogosítvány laccímkartya nélkül nem alkalmas a személyazonosság igazolására, ezért a panaszos szabálysértést követett el. A panaszos ekkor kérte az intézkedő rendőrt, hogy nevezze meg azt a jogszabályt, amely alapján szabálysértéssel gyanúsítják. Az intézkedő rendőr a panaszos kérdésére csak „a törvény” rendelkezéseiről beszélt.

Az intézkedő r. főörzsőrmester a nyilatkozatában előadta, hogy nem emlékezett az esetre, ezért nem tudott válaszolni a Testület azon kérdésére sem, hogy miről tájékoztatta a panaszost azt követően, hogy ő előadta, a szabálysértést nem ismeri el, mert tudomása szerint az új típusú vezetői engedély alkalmas a személyazonosság igazolására. Elmondta azonban, hogy minden esetben, amikor csak vezetői engedéllyel tudja magát igazolni valaki, elkéri az illető lakcímkártyáját is, mivel a vezetői engedély nem tartalmazza az édesanya nevét, ami nélkülözhetetlen a nyilvántartásban történő ellenőrzéshez. A r. főörzsőrmester nyilatkozata szerint minden esetben közli az elkövetett szabálysértés tényét, valamint a jogszabályt, ami azt tartalmazza. Leírta továbbá, hogy minden esetben tájékoztatja az intézkedés alá vontat a helyszíni bírság elfogadásának jogkövetkezményeiről, arról, hogy panasszal az elfogadást követően már nem tud élni, tájékoztatja a be nem fizetés jogkövetkezményeiről, továbbá megmutatja az intézkedés alá vontnak átadott példányon a hátoldalon lévő tájékoztatót is.

A kapitányságvezető tájékoztatása szerint amennyiben az intézkedés a panaszban foglaltak szerint történt, az intézkedő rendőr feltételezhetően jogszerűtlenül alkalmazott bírságot a panaszossal szemben, mivel a Lakcímtörvény szerint a kártya formátumú vezetői engedélyt a rendőr köteles elfogadni a személyazonosság igazolására. A kapitányságvezető álláspontját osztotta É. r. hadnagy is.

Amint arra a panaszos helyesen hivatkozott, az Rtv. 29. § (2) bekezdésének első három mondata szerint „az igazoltatott köteles a személyazonosító adatait hitelt érdemlően igazolni. A személyazonosságot – a személyazonosító igazolványon túl – minden olyan hatósági igazolvány igazolja, amely tartalmazza a személyazonosításhoz szükséges adatokat. Az igazoltatott kizárólag ezen okmányok egyikének bemutatására kötelezhető”. Az Rtv. 29. § (8) bekezdése alapján az Rtv. 29. §-a alkalmazásában személyazonosító adaton az érintett személy nevét, születési helyét, születési idejét és anyja születési családi és utónevét kell érteni.

A Lakcímtörvény 29. § (4) bekezdése kimondja, hogy „a polgár személyazonosságát – a személyazonosító igazolványon túl – az érvényes útlevél vagy a kártyaformátumú vezetői engedély igazolja. A személyazonosítás céljából – jogszabályban meghatározott kivételekkel – a polgár nem kötelezhető más okmány bemutatására.” A kártya formátumú jogosítvány azonban nem minden esetben tartalmazza az érintett édesanyjának nevét.

Fentiek alapján megállapítható, hogy az Rtv.-ben, valamint a Lakcímtörvényben foglaltak ellent mondanak egymásnak a tekintetben, hogy a vezetői engedély alkalmas-e a személyazonosság igazolására. A rendőrség hivatalos honlapján a Tájékoztató az állampolgárok részére a rendőri igazoltatásról című kiadvány a személyazonosság igazolásának módja tekintetében az alábbiakat tartalmazza: „Az intézkedés alá vont polgár igazoltatáskor köteles személyazonosságát hitelt érdemlően tisztázni, elsősorban hivatalos okmányának bemutatásával. Az állampolgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvényben megfogalmazottak alapján a személyazonosságot a személyazonosító igazolványon túl minden olyan hatósági igazolvány igazolja, amely tartalmazza az alábbi adatokat:

a) név; b) születési hely; c) születési idő; d) állampolgárság; e) arckép; f) saját kezű aláírás, illetőleg a cselekvőképességet kizáró gondnokság alá helyezett személy törvényes képviselőjének aláírása; g) az igazolvány okmányazonosítója és érvényességi ideje. Ilyen adattartalmú hatósági igazolványnak tekinthető például az érvényes útlevél és az új típusú,

kártyaformátumú vezetői engedély”.

[http://www.police.hu/kozadat/tajekoztato/taj_igazoltat.html?pagenum=4]

Fentiek alapján megállapítható, hogy a jogszabályi ellentmondás feloldására a rendőrség kialakított egy álláspontot, amelyet mindenki számára hozzáférhetően közzétett, és amely rögzíti, hogy a kártyaformátumú vezetői engedély alkalmas a személyazonosság igazolására. A tájékoztató egyértelmű iránymutatást ad az állampolgárok számára, és ehhez minden rendőrnek tartania kell magát.

A Testület álláspontja szerint további adatok csak akkor kérhetőek az intézkedés alá vonttól, ha ezt nyomós érv indokolja. Jelen esetben azonban egyértelműen megállapítható, hogy az intézkedő rendőrnek nem merült fel kétsége a panaszos személyazonosságát illetően, ezt mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy szabálysértési bírságot szabott ki vele szemben, amit bizonyára nem tett volna meg, ha kételkedett volna a kiléte tekintetében.

A panaszos azon sérelme tekintetében, hogy az igazoltató rendőr a szabálysértési tényállást nem ismertette, csupán minősítette, a Testület a panaszosi és a rendőri ellentmondást nem tudta feloldani, ezért alapjogsérelmet nem tudott megállapítani. Ugyanakkor megállapította, hogy az intézkedő r. főtörzsőrmester téves tájékoztatást adott a panaszosnak a személyazonosság igazolásának módja tekintetében, ezért sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga. Tekintettel arra, hogy a téves tájékoztatás az intézkedő rendőrnek a rendőrségi álláspontról eltérő jogértelmezésén alapult, és ezért a panaszossal szemben szabálysértési bírságot is kiszabott, a Testület a jogsértést súlyosnak ítélte meg.

A Testület itt jegyzi meg, hogy indokolt lenne a fenti ellentmondás jogszabályi szinten történő rendezése.

3) A panaszos sérelmezte, hogy a helyszíni bírság kiszabásáról szóló nyomtatvány másolati példányán az írás nagyon nehezen olvasható.

A helyszíni bírságolás részletes szabályairól szóló 10/2000. (II. 23.) BM rendelet 1. sz. Melléklete rögzíti a nyomtatvány tartalmát, egyúttal a rendelet 3. § (1) bekezdés a) pontja írja elő a nyomtatvány használatát. A (2) bekezdés szerint „a hatóság tagja a nyomtatványt a helyszínen 3 példányban tölti ki”. A (3) bekezdés pedig előírja, hogy „a hatóság tagja a nyomtatvány egyik másolati példányát a fizetési számlára történő készpénzbefizetésre vonatkozó szelvényrészsel (csékkszelvény) együtt az elkövetőnek átadja”. A Nyomtatvány az elkövető adatain túl tartalmazza az elkövetés helyét, idejét, valamint az elkövetett szabálysértés tényállásának rövid leírását és minősítését.

A Testület korábban, már több ügyben is találkozott hasonló panasszal állampolgári [lásd pl. 286/2011 (X. 5.) sz. állásfoglalás], és megállapította, hogy nyilvánvalóan sérti a jogbiztonságot és a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő jogát, ha a vele szemben alkalmazott szankcióval kapcsolatban nem kapja meg a jogszabályban előírt igazolást, illetve

azt gyakorlatilag megkapja, de az alkalmatlan arra, hogy a funkcióját betöltse, és megfelelően informálja az állampolgárt. A helyszíni bírságolás egy olyan eljárás, amikor a hatóság az állampolgár felelőségéről és a szankcióról azonnal dönt, ha azt az állampolgár is elfogadja. Maga a nyomtatvány egy közokirat, amivel kapcsolatban a jogsérelem mindenképp felvethető, ha az nem olvashatóan tartalmaz adatokat, és ezt az sem befolyásolja, ha az intézkedő rendőr a nyomtatványban foglaltakról szóban tájékoztatja az intézkedés alá vontat.

A Testület a panaszt ebben a vonatkozásban megalapozottnak találta és megállapította a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő jogának a csekély fokú sérelmét.

IV.

A Testület a fentiek alapján arra a következtetésre jutott, hogy jogszerű volt a panaszossal szemben végrehajtott közlekedésrendészeti intézkedés, sérült azonban a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga amiatt, hogy az intézkedő rendőr tévesen tájékoztatta a személyazonosság igazolásának módjáról, valamint amiatt, hogy nehezen olvasható volt a helyszíni bírság kiszabásáról szóló nyomtatvány.

A Testület megítélése szerint a megvalósult sérelem eléri a súlyosság azon fokát, amely indokoltá teszi, hogy a Testület állásfoglalását megküldje az országos rendőrfőkapitánynak, ezért állásfoglalását a rendelkező részben foglaltak szerint alakította ki.

Budapest, 2011. október 26.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
előadó testületi tag